

Triptichon - Szent Ferenc stigmatizációja, Kálvária, Keresztelő Szent János

Műhely	Segna di Bonaventura műhelye
Készítés ideje	1320 körül
Készítés helye	Siena
Megnevezés	festmény
Anyag	fa
Technika	tempera
Felirat	Keresztelő Szent János kezében a mondatszalagon: E[c]ce Agnus Dei, E[c]ce qui to[ll]i[t peccata mundi]" (János 1,29)
Leltári szám	55.145
Egyéb	Triptichon / jobb oldal: Szent Ferenc stigmatizációja; középen: Kálvária; bal oldal: Keresztelő Szent János Segna di Bonaventura sienai iskola festője, működött 1298-1331 között

Leírás

Magánajtatosság számára készült triptichon, középső táblája Krisztus kereszthalálát mutatja be. Az arany háttér előtt, a kép tengelyében áll a magas kereszt, amelyen Jézus halott, vérző teste függ. Fejét széles sugarú, gazdagon díszített dicsfény emeli ki. A kereszt mellett kétoldalt Mária és János apostol megrendülve áll. Mária szembefordulva, fájdalmasan tekint a nézőre, míg János odaadással fordul Jézus felé. Mindketten a horizontvonalon állnak. Az előtérben Magdolna piros ruhában térdel, és szenvedélyesen öleli a kereszt alsó szárát. A bal oldali kép Jézus előhírnökét, Keresztelő Szent Jánost mutatja be. Ő volt az, aki felismerte Jézusban Isten bányát, aki elveszi a világ bűneit (Izajás 53,5-7). Ezt hirdeti a kezében tartott mondatszalag: „E[c]ce Agnus Dei, E[c]ce qui tollit peccata mundi” (János 1,29). A fénylő, barnás, kopár sziklák előtérben megcsillan a Jordán vize, amely a parti növényzettel együtt Jézus megkeresztelésének színhelyére utal. A Szent János baljában tartott kereszt Jézus előképének, előfutárának jelképe, attribútuma. A triptichon jobb oldali képe Szent Ferenc stigmatizációját jeleníti meg. A szentek sorában ő az első, aki olyan mélyen átérezte a Megváltó szenvedését, hogy megjelentek testén Jézus sebei, miközben a Firenzéhez közeli La Verna-hegyen imádkozott. H atszárnyú szeráf alakjában látta Jézust a kereszten, akinek öt sebéből kiáradó sugarak megsebeztek Ferenc kezét, lábát és oldalát. A festő ismerhette Giotto és a XIV. század eleji festők stigmatizáció-kompozícióit, de azok drámai feszültségét tovább fokozta Ferenc dinamikus, csavart testtartásával és a mögötte levő, meredeken megtört sziklák éles cikk-cakk vonalával. A barna ruhás, térdelő Ferenc, a fénylő sziklák, a kápolna fehér fala és a tüzesen izzó jelenés egyaránt a szenvedélyes felfelé törekvést hangsúlyozza a képen. A kis oltár programja a keresztény élet három fokozatát jeleníti meg: Isten felismerését, a személyes istenélményből fakadó bánatot és a misztikus egyesülést. A kép átszellemült alakjai, a dekoratív körvonalak és a tüzes színek, a síkszerű, nyújtott formák a Duccio-tanítvány Segna di Bonaventura fiatalkori, 1320 körüli művészetéhez kapcsolódnak. Prokopp Mária 1993

Proveniencia

Ipolyi Arnold vásárlása a Ramboux gyűjteményből

Restaurálás

1984

Bibliográfia

- Cséfalvay Pál, szerk.: Keresztény Múzeum, Esztergom. Budapest, 1993. 213-214, kat. sz. 69. (Prokopp Mária)
- 800 Jahre Franz von Assisi (katalógus). Krems-Stem, 1982
- Mucsi 1975, 35;
- Boskovits 1966, 16-18;
- Boskovits-Mojzer-Mucsi 1964, 42 -43 ;
- Boskovits később (1966)
- Boskovits (1964)
- V. Lazarev 1962-es szóbeli közlése: Barna da Siena
- Genthon (1948) Barna da Sienának tulajdonítja, amit megerősített
- Gerevich (1928, 1930),
- Ramboux-katalógusban (1867, 302. sz.)